

HÁRMAS-KÖRÖS

HITBUZGALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI FOLYÓIRAT

Előfizetési árak:

Negyedévre 20 fillér.

Megjelenik minden hónap 15-én.

Felelős szerkesztő:

STEFÁN BÉLA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Endrőd, Széchenyi utca 2.

Hirdetéseket

kedvezményes feltételek mellett közlünk.

Mi lesz velünk?

Vasárnap délután minden irányban szekerek haladtak ki falunkból a tanyák felé, vitték a cséplőgépek részesmunkáit. Boldogabb világban daltól, nótától zengell a falu, most csak egyellen szekéren a sarokodott néhány fiatal síheder, a többiek komoran, szóltanul, kedvellenül húzódtak meg a kényelmellen alkalmi üléseken.

A piacéren publikációt hallgató gazdák arca sem volt derűsebb. Mindenfelől panaszszó hangzik a rossz termés és az elégedetlenség moraja zúg a mai elviselhetetlen viszonyok ellen. —

Az elmúlt év 2-3 mázsás aszálytermése a vetőmag és mindennapi kenyér biztosítására alig volt elegendő, az ideai terméstől várt mindent a gazda, s a tavaszi fagytól elcsigázott, beteg gyökérzet nem tudott megbirkózni a júniusvégi hőséggel, katasztrófális az ideai termés is, holdankint 3-4 mázsa.

Ezért szomorú, ezért gyászos hangulatu a falu népe. — Miből fizesse az elmaradt tavalyi hátralékot, az ideai adót, a kamattól súlyos adóssága után, miből éljen, miből vessen?!

Vigasztalan keserűség üli meg a szíveket, nem találnak kiutat sehol. Sem minimális búzaár, sem adófizetési kedvezmény nem hoznak derűt az arcokra.

Fokozza és kétségbeeselt elkeseredéssé növeli e szomorú állapotot még a mindnyobban terjedő anyagias felfogás, mely évlizedek óta ölte ki az emberek tömegeiből az Istenben való bizalmat és a Gondviselésről való segítségnyújtás reménységét.

A falu népe a világháború és forradalmak pusztító eszmé-áramlatától megfertőzve jórészen közönyös, részben ellenséges indulattal van Isten, vallás, egyház, ima iránt. Nem hisznek a természetfölötti életben, a földön akarják létrehozni és megtalálni a jobb örömteljesebb életet, az igazi boldogságot.

Biznak a gyöngye emberi észben, a szervezetelekben, politikai tömörülések és érdekképviseletek tervezeteinek sikerében, csak az égre nem néznek, ahonnan pedig minden áldást várhatnak.

A mai kor „felvilágosodott embere” azonban nem lát és nem tanul. Amikor rászakadt a bajok özöne, amikor a tél beállával a szükség és nyomor réme fenyegeti, amikor már évek óta az inségmunka könnyor-adományából és kolduslilléréiből ténferog, nem látja be, hogy nincs hová fordulnia valódi segítségért és vigasztalásért.

Felül hangzatos jelszavaknak és hazug kortes-szólamoknak, áltatja magát újságok elképzeléseivel, eldorádót remél az államhatalom intézkedéseitől, s 1-2 hónap, esztendő után keserű kiábrándulás az osztályrésze, s az élet terhének robotos hordozásában dühöngve, átkozódva ballag tovább,

„Nem az én népem vagytok ti és én nem leszek a tiétek” olvassuk az Úr szavát Ozeás próféta könyvében.

Elfordult tőlünk az Isten, magunkra hagyott és most itt állunk remény nélkül, vigasztalanul, a kétségbeesés mély sírja előtt.

A régi, jobb világot emlegetjük és sóvárogjuk vissza. — De hál miért volt ez jobb?

Az Isten most is az, aki volt a múlt századokban, s az idő kezdetén. Az Ő végtelen hatalma, bölcsessége, jósága és irgalma nem csökken és nem vesz el számunkra most sem.

Az Ő gondviseléséből a nap most is süt az égen, világít, melegít, értelem úgy, mint évezredek előtt. Felhők is járnak, az esőt sem vonja el a földtől. A föld, a vetőmag ma is teljesíti Istenről nyert terméshatását. Ha egyes vidékeken, vagy országokban elemi csapás jön, az is tény, hogy ez sem történelmi a Isten tudomása és beleegezése nélkül.

Amilyenek vagyunk, amit érdemlünk, azt kapjuk tőle.

Nem változott meg semmi, — csak maga az ember!

Az anyagiak keresése és megszerzése a mai ember vágyainak teljesebbje. Elfelejtjük a végecélt: „Imádd Uradat és csak neki szolgálj!” Az elbódult embert nem lehet felrázni bűnös eltévelyedéséből csak akkor, ha eszalalozik ab-

ban, amiben bízott, s amilől mindent remélt. A búza, a pénz nem lehet bálvány. Észköz az, hogy tessünk életét szolgálja, de nem fontosabb, mint az emberi lélek szolgálata és üdve. Ezt pedig kielégíteni semmi érték nem, csakis az Isten tudja. Ez előtt azonban elzárja szívét-lelkét a mai templomkerülő, vallástalan ember. —

Az isteni igazság mérlegén ezért értéktelen polyva a mostani zúgolódó, elégedetlen, Istentől elrugaszkodó nemzedék.

Az emberiség léves ösvényeken jár, ahol segítség nincs.

Az élet nyomorúsága és korbácsa kényszerít végül is bennünk arra, hogy gondolkozunk és térjünk észre.

Az emberiség földi java és örök üdve az Isten kezében van. Bölcs előrelátó értelmű, munkaerő és áldást csak Ő adhat.

Nem lesz és nem lehet változás, nem lesz jobb világ, amíg a társadalmi berendezkedést és általános gondolkodást nem a krisztusi szellem élteti és nem az önludatosan átéli keresztény hit termékenyítő ereje hatja át.

Az ember testből és lélekből áll. Nem elég tehát a test erő kifejtése, a léleknek is dolgoznia kell. A lélek legmagasabb munkája pedig: az ima.

Ha a lélek nem szenteli meg az Úrnapját, — az Úr sem ad áldást a test köznapi munkálkodásra!

„Kevés a jámbor ember, azért kevés a megelégedett ember”, mondta bölcsen egyik endrődi öreg gazda. Igaza volt.

Jobb időkre, boldogabb világra vársz? A mai nemzedék megpróbálta. Lám, mire jutott! Nyomor, inség, elviselhetetlen gond mindenütt. Ez azonban nem maradhat örökké így. Ezen változtatni kell. Ha emberi erő, hatalom és tudomány nem bír és nem tud, forduljunk Ahhoz, aki megteremtette a világ gépezetét, aki megludja javítani és ki bírja emelni az emberiség kátyuba jutott szekereit.

Kövessük szent Pál szavát: „Ujulgatok meg lelkeitekben és elméitekben, és öltözzetek új emberré, hogy a Krisztus békéje és áldása uralkodjék a ti szíveitekben”.

Gazdatársak!

Több helyen régóta szokásban van, hogy a gazdák évente egy napon ünnepélyes összejövetelt tartanak. Gyulán például minden év augusztus 20-án, szent István, királyunk napján tartják a „gazda-napot”.

— Délelőtt a nagymagyar város valamennyi gazdája részvesz a „gazdák-miséjén”, délután 4 órakor pedig ünnepélyes közgyűlést tartanak, melyen megbeszélik a legfontosabb, a gazdákat különösen érdeklő kérdéseket; este közös társas-vecsora keretében ápolják a baráti és testvéri jó viszonyt. —

Több gazdatársam kérésére szőlitom fel községünk gazdakörét és gazdáit, hogy teljes számban vegyenek részt a nálunk is szent István-napján rendezendő „gazda-napon”.

A Katolikus Népszövetségi Kisgazda-Kör elnöksége meghívót boesát ki az összes gazda — és földműves körök részére. — A jelentkezések aug. 10-ig történnék. —

Akik tehelik szent István-napján közös szentgyónás és szentáldozáshoz járulnak, hogy Istennek megköszönjék gondviselő áldását és jobb időket kérjenek tőle — a lélekből meglámodott magyar kisgazda családok részére. — Az ir katolikus férfiakról olvastam, hogy minden fontosabb esemény előtt szentmisét hallgatnak és közös szentáldozáshoz járulnak. Így esdik le az Isten bőséges áldását terveikre és munkájukra. — A trianoni magyar gazdáknak még nagyobb szükségük van arra, hogy elhagyatottságukban az Isten kímélje és segítse őket.

Délután — gazda-gyűlésünkre néhány híresebb közigazda vezetőt is meghívunk, hogy megismerlessük őket jogos kívánságainkkal és kéréseinkkel. —

Minden társadalmi osztály tömörül és egyesített erővel iparkodik helyzetén segíteni. Nekünk is meg kell találnunk egymást, hogy közös erővel dolgozzunk szomorú viszonyaink javításán.

A jó Isten áldása legyen velünk! **Varju József**
a Kat. Kisgazda Kör elnöke.

Katolikus Akció

Testvérek!

Jöjjetek a nagy missziós-munkára Krisztusért és a lelkekért!

Junius második felében az ország lelkipásztorait gyűjtötte össze az Actio Catholica országos elnöksége, hogy beszámoljanak az elmúlt év eredményeiről és tapasztalairól, megbeszéljék a legszükségesebb tennivalókat és mindezek alapján megállapítsák az 1935—1936 évi munkaprogramot.

Az ország minden részéről se-reglettek össze Krisztus papjai és dr. Glattfelder Gyula csanádi püspök elnöklelte alatt kitűnő munkát végeztek. Megállapítást nyert, hogy a világi katolikusok megmozdulása és apostoli tevékenykedése új lendületet hozott nemcsak a hitéletbe, de a katolikusok családi és társadalmi elhelyezkedésébe is. Megvilágítást nyertek a módok és eszközök, melyek a munka sikerét biztosították, de megbeszélés tárgyát képezték a sikertelen kísérletek és be nem vált eszközök is.

Tény és való, hogy a Dunántúl népe jobban megértette Krisztus földi Helytartójának munkára szólító szavát, szívvel-lélekkel belefeküdt az apostoli munkába, ráeszmélt legfontosabb és egyedüli végcéljára: az Isten-keresés és megtalálás lélekmentő és boldogító kötelességére.

A Tiszántúl népe hátul kullog. Talán nem szerencsés környezet, vagy lassú, közönyös alaptermészet, esetleg az élet mostohaságával vívott nagyobb küzdelme tette keményebbé és durvábbá lelkületét.

A Tiszántúl népe — mint egyik innen származó professzor mondta — világnézeti rövidlátásban szenved. Pápaszemét hordanak a lelkükön, amely sokszor poros és piszkos, gyengíti a tisztánlátást és az élet legfontosabb kérdésének felismerését. Az okularé tisztatlanságát — a túlságosan anyagi-as felfogás, a föld, a pénz, a vagyon, a szórakozás túlságos szeretele okozza. Legyen bármilyen kitűnő terv, vagy eszme, ha áldozatba kerül, vagy legalább is némi önmegtágadást kíván, már nem kedves és nem fülük fogához népünknek. Legfőbb mulatsága most is a lakodalom, ahol olcsón mulathat és táncolhat, vagy a szabadtéri cirkusz, ahol belépődíjat fizetni nem kell (60—70 éves öreg anyókák 3—4 kilométernyi távolságról eljönnek nézni, még „sámlit” is hoznak magukkal) és a gyűlések, ahol nagyhangú politikai vigécek mindent beadhatnak és elhitethetnek velük.

A Dunántúl népe iskolázotabb, műveltebb és öntudatosabb. Lát és gondolkodik. Tudjuk azt, hogy nem vaktából és véletlenül potylyant erre a sártekére, hanem testét szüleitől, lelkét Istenétől kapta, aki nagy feladatot, gyönyörű célt jelölt ki számára: kialakítani, nemesíteni lelkét a Krisztus törvényei szerint és megőrizni azt minden kísértés között is az Isten boldogító szeretetében. Az ő lelkén is pápaszem van, de ez valóban a Pápa tanításától vezetett és irányított látást adja. Élnek e világban, jobb módon talán, mint a Tiszántúl magyar parasztja, de nemcsak a földet nézik éjjel-nappal mindig, hanem felfelé az Istenre is rátekinenek. A vasárnap a léleké, a templomé, ahol hálát adnak és áldást nyernek az Isten-től. (A tiszántúli vasárnap a piactér és a korcsmák ünnepe.) Az Urísten is azért szereti és áldja jobban őket, mint bennünket. Csak egyben keménynyakuak, könnyen nem ülnek fel senkinek és nem hallgatnak rá minden jöttment csavargóra. Olvassák a katolikus lapokat és könyveket, látogatják a nemcsak névszerinti katolikus köröket, ügyes-bajos dolgukban pedig felkeresik papjukat, aki nemcsak lelkipásztoruk, de ügyvédjük, jótanácsadójuk, atyjuk nekik.

Népies hasonlattal élve a Dunántúl népének lelke kitűnő humusz, ahol könnyű a szántás, az ugarolás és biztos a termés.

A tiszántúli nép-lélek kemény, vad, szikes, amelyik szörnyű munkát kíván és még ennek ellenére sem ad sokszor és sok helyütt termést.

A Katolikus Akció az evangélium, az egyház isteni tanításának sárgaföldjével teríti e kopár lélekpusztaságot. A krisztusi igazságok és tanítások gözekéjével szántja, hogy megteremje a jó magot: a hit és szeretet áldott búzáját. A lelkek kubikusai a jószándékú világi hiveket szólítja és kéri fel, hogy segítsenek az Isten nagy szántóföldjén, hisz az Isten várható áldása, mint jótékony harmat, rájuk is visszahull.

E tanulságokat merítettük az országos nagygyűlésből.

Több munka, nagyobb erőfeszítés vár reánk. Ima, kitartás és munksszeretet az eszközeink, a siker pedig az Isten kegyelmétől függ!

Testvérek! Jöjjetek a nagy missziós-munkára Krisztusért és a lelkekért.

Primiciák

A nehéz életsorsban, az emberi eltévelyedések és vad istentelenségek útvesztőiben és lélekgyilkos éjszakáiban — mint a ritkán érzett öröm és megtalált boldogság verőfényes valósága virradt reánk Zempléni Pál és Ugrin Sándor S. J. földieink első szentmiséjének szépséges ünnepnapja.

Julius elsején, az Úr Jézus szentséges vérének ünnepén járult Zempléni (Zlehovszki) Pál váci áldozópap az Úr oltárához. Kézvezetője Csernus Mihály apátplebános, szónoka dr. Oetter György püspöki titkár, pápai kamarás volt. A nagyszámú endrői és békéscsabai rokonságon kívül — a szorgos aratási idő és hétköznapi dacára is nagy számmal gyűltek össze a hivek, hogy az ujmisés áldásában részesüljenek. Oetter kamarás gondolatokban gazdag szentbeszédében a mai modern kor tettrekész papjának áldozatos munkakörét és nehéz feladatát rajzolta meg, aki a lélekmentés apostoli munkájában méltó a hívő-sereg támogatására és megbecsülésére.

Julius 7-én 10 évi távollét után mutatta be első szentmiséjét a népes és köztisztelőben álló Uhrin-Kovács család első sarja Ugrin Sándor Jézustársasági atya. P. Csávossy Elemér és Hunya Dániel rendtársak kísérték el Endrődre az ujmisést, akinek kézvezetője szintén Csernus Mihály apátplebános volt. A többszázra tehető rokonnok között ott láttuk dr. Ugrin László vármegyei tb. főjegyzőt, Vincze Andor vármegyei számvevőségi főnököt, Uhrin István mérnököt, dr. Uhrin Nándor orvost, Halmágyi Ferenc dévaványai főjegyzőt, Kovács Jánost, az ujmisés nagyatyját, a helybeli lelkész kart és a hivek ezreit. Evangélium után P. Csávossy Elemér, az országos hírvő szónok mondotta el szentbeszédét. A Jézus Társaság küldetését, tagjainak különleges hivatását, Krisztus egyházának hűségessé

szolgálatát rajzolta meg nagy ékesszólással. Délben Ugrin Sándor gazdálkodó, az ujmisés édesatyja ünnepi ebédet adott a Katolikus Népház dísztermében, amelyen az ujmisés szép beszéd keretében rólla le háláját a Jézus Társaságnak és szüleinek, akiknek Isten után tanítatását és neveltetését köszönheti. A rokonság részéről — festői nyelvezetű beszédében — dr. Ugrin László köszöntötte az ujmisést és tett ígéretet, hogy imájukkal, öntudatos, egyházas életükkel kívánják követni Őt a krisztusi életúton. P. Csávossy a régebbi és mostani endrői papságot köszöntötte, mint akik tevékenyen hozzájárultak ahhoz, hogy a világháború után Endrőd 6 papot és 3 Jézus Társasági Atyát adott az Egyháznak. Másnap a kondoros-tanyai templomban mutatott be szentmisét és adott áldást az ujmisés a tanyai hiveknek.

Reméljük és hisszük, hogy az ujmisések imája és példája hatásos átalakulást és javulást hoz az endrői hivek hitéletébe, erősíti öntudatos katolikus felfogásukat és hűhűségüket, s közelebb viszi őket a Szent Szívhez. Adja Isten, úgy legyen.

Tarlók között.

Szeliden hajház most a szél
Hattyúszin felleget,
Szeliden, halkán bűg a szív
Krisztushoz énekel.
Érett mosolyfűrt izesít
Nótát az ajkakon,
Derült pirosság ömlik el
Festő szűz hajnalon.

Edzett, hős, izmos aratók
Kaszára hajlanak,
Szép marokszedők kebléhez
Életcsokor tapad...
Mögöttük karcsú — övbe tett, —
Boglyas kéve hever,
Előttük meg száz riadt fűrj
S pacsirta énekel.

Püpos keresztort hordanak;
Délbáb integet,
Imára foszoló alázat
Csókol meg szíveket.
Megsejtett jószág simogat,
Muló a harcsockás,
Türelmi bokrétdt növeszt
A néma zokogás.

Aranyat szór le Istenünk,
Kincse nem nincstelen,
Rözsák közé tett mezején
Édes karéj terem.
Szemünkben égőn füstölög
A szikrás áldozat;
Nem dobunk Hozzád, jó-Uram...
Többé már átkokat.

Bartha András.

Egy szóra magyarok

A Hármaskörös szeretettel kopogtat minden katolikus keresztény ember ajtaján és bebocsátást kér.

Komoly iudósítást, szükséges ismereteket közöl az élet legfontosabb kérdéseiről és eseményeiről.

Egységet és összefogást hirdeti a krisztusi elvekben és élekekben. *Szolgálja a hittestvéri és fajszeretet némes érzéseit*, hogy egymást megértve, segítve jobban boldoguljunk a magyar Golgotha rögs életujján.

Testvér! Meghallgatsz és megfigyelsz minden „jöttment”-et és idegen eszmét, az oszító igazság kedvéért figyeld meg és mérlegeld a Hármaskörös szavait is. *A te lelki és anyagi érdekeidet szolgálja* hűséggel, odaadással, nyisd ki hát előtte ajtódát és szívedet.

A gyomai búcsúra

közel 500. endrődi katolikus vonult át körmenetben Kiss László káplán vezetésével. A szervezési és hitbuzgalmi szakosztály eredményes munkát végzett a lélekemelő körmenet szervezésével. A gyomai templomban Csernay Géza plebános várta az endrődiek búcsús-csapatát, akik 8 órakor szentmisét hallgattak, majd tekintélyes számban szentségekhez járultak és felváltva ének és imádság mellett tértek haza falujokba. A körmenetben a társadalom minden rétege képviselve volt. A szakosztályok vezetősége ezúton is köszönetét nyilvánítja Csernay Géza plebános urnak — az endrődi hívek szeretetteljes fogadtatásáért.

Endrőd község képviselőtestülete

ujból tárgyalta a községi főkepenzek elhelyezésének régen vajudó kérdését. Dinny Vilmos és Rác Lajos és Polányi István tárgyilagossá okfejtései után a nagy többség a Endrőd-Gyomai Takarékpénztárnál helyezte el gyümölcsöztetés céljából a községi betéteket.

Gyermekeiben él a nemzet.

Nemzetünk, fájdalom, lassan pusztul, fogy. Ezt okozza egyrészt az egy-kéi gyermekes bűnös rendszer, másrészt a nagy gyermekhalandóság.

Az egykével szemben is folyik a harc, de annál gyorsabb és biztosabb eredménnyel küzdünk a gyermekhalandóság ellen. Ezen küzdelemben az oroszlanrész az anyaké, kiknek köteleességük, hogy gyermekükkel féltő, szerető gondnal lstennek és a Magyar Jövőknek megtartásuk, megőrzésük, testben és lélekben erőseknek és jóknak felneveljék. Az anyához ezen önfeloldozó és magasztos nemzetnevelő munkájukban, mint készséges segítő-társ áll oda egy országos intézmény, a Stefánia, szakavatott útmutatásaival és az anyagi eszközzeivel is.

Tekintsék az anyák ezen intézményt jóakarátú segítő-társuknak, hallgassák meg és kövessék tanácsait, melyért gyermekeik egészséges, napsugaras mosolya lesz jutalmuk.

A csecsemőhalálozásnak, az esetek igen nagy részében, a nyári béhurutos megbetegedések az okozói, mely betegségnek előidézője a nemmegfelelő gondozás, de különösen a helytelen táplálás.

Ilyenkor nyári időben, ezen ártalom megelőzése végell jegyezzék meg anyák a következőket:

1. Ha csak lehetik, sohase válasszák el csecsemőiket nyáron. Szoptatás előtt emlőhimbóikat mosogassák meg.

2. A nem szoptatott csecsemők élkeinek elkészítéséhez mindig liszta tejet használjanak s azt mindig frissen forralják fel. A tejet állandóan hűvös helyen tartásák. Összement, savanyú, vagy romlott tejet a gyermeknek adni nem szabad.

3. A csecsemők táplálékát gondosan úgy készítsék el, ahogy azt az orvos elrendelle s azt mindig pontos időben és az előírt mennyiségben adják neki.

4. Óvják csecsemőiket a liző napsugártól, nappal hűvös szobában vagy árnyékos helyen tartásák s este felé, ha már kicsit lehült a levegő, vigyék őket a szabadba.

5. Minél melegebb az idő, annál lengőbbben öllőztessék a csecsemőt.

6. Végül mint legfontosabb óvszabályt említem, a béhurut elleni küzdelemben, a legyeklől való óvakodást. A légy rá száll a szopókájára, evőedényeire sőt a szájára is a csecsemőnek, betegségel okozó csirákat hintve el ezeken. Óv-

ják csecsemőiket a cuclitól és nyamkától!

Ha ezen óvszabályokat betartják az anyák, úgy béhurutos csecsemők sokkal kevesebb lesz, ez okból eredő csecsemőhalálozás pedig alig valami vagy semmi.

Ha a gondos és körültekint-

tő ápolás ellenére mégis jelenkezne valamely csecsemő e betegség, úgy azt haladéklalanul vigyék orvoshoz, mert amilyen könnyű a bajnak a kezdelén elejét venni, éppen olyan nehéz az elhanyagolt betegséget gyógyítani.

Dr. Timár Sándor.

É l e t k é p

Az izzadt, csepegő ablak táblákon alig szűrődött át a téli erőllen napfény, amikor a két nagyobb gyermeket felkelésre bizálták anyjuk, nehogy elkészenek az iskolából.

A két lurkó, a 8 éves Gyuri és a 11 éves Jóska halk kuncogással sullogott egymásnak, miközben kíváncsian pislantottak a nagy ágy felé, ahol édesapjuk horkolt.

Soha ilyesmit nem láttak még, mint amit pár órával előbb megfigyeltek.

Édesapjuk disznótorban volt az este Timár komáéknál. Anyjuk korán hazajött, mert a tíz hónapos kis Marcsa minden négy órában hangosan kövelelte a világ legédesebb csemegéjét, az áldott anyatejet. Apjukat azonban csak a késői hajnali órákban vezette, jobban mondva cipelte haza a Hunya sógor, meg az István bácsi, anyjuk testvére.

A két gyerek felriadt a nagy dörömbölésre és lármára, s előbb nagy meglepetéssel, majd vigyorgó arccal nézték, hogy velközlelik és fektetik le önlu-dallan, magával lehetetlen atyjukat.

— Te Gyuri, láttad hogy lógott édesapánk feje, meg a tagjai, akár a kőbábunak? kérdezte vigyorgó arccal a Jóska.

— Igaz, csunya volt. No de anya jól meg is pirongatta — erősítette Gyuri.

— Nem hallott az abból semmit, jól mondta a tanító bácsi, hogy a részeg ember elissza az eszt, de így is van, mondta az ötödikes Jóska.

— Jaj, csak meg ne tudja a Tanító úr, hogy édes apánk is így járt, mert borzasztóan szegyelém magam, mondotta nagy komolysággal Gyuri.

— Szegyelje ő magát, vágott vissza Jóska. Nagy ember, hát vigyázhana magára.

— Jaj te Jóska, ne beszélj ilyeneket, intette bátyját Gyuri. Most tanultuk, hogy a jó Isten megbüntette Nőé fiát, mert ki-

nevelte az erős bortól lerészegedett atyját!?

— Hát mit csináljak, csak nem dicsérhetem érte?! — fejezte be a beszélgetést Jóska.

Pár nap múlva súlyos baj köszöntött be a falusi házikóba.

A családalya tüdőgyulladást kapott a hajnali kimaradás idején, Jóska gyerekek pedig erős influenzával őrizte az ágyat.

Szegény anyja hol egyik, hol másik ágyhoz járt, hogy a borogatásokat végezze és az orvosságot beadja betegeinek.

Egyszer csak hallja ám, amint édesapja halk, csendes hangon azt mondta a vele foglalkozó anyjának: Megvert az Isten anyjukom, hogy ismét megfellekedtem a fogadásról, amit az esküvőnk előtt tettem, hogy nem élek mértékletlenül az itallal. De csak még egyszer segísen meg a jó Isten, soha többé nem iszom az elégentül. — De aztán állj is a szavadnak ember, ha nem akarod családodat szerencsétlenné tenni, válaszolta a derék, hűséges asszony.

Jóska nagyon elszegyelte magát, amikor atyja erősfogadását hallotta. Arra gondolt, hogy talán ő is azért látogatta meg betegséggel az Úr lézus, mert kinevelte meglévedt atyját és elítélte gyarlóságáért.

Amikor Gyuri öcse haza jött az iskolából, azt sugta neki, hogy igaza volt, amikor megpirongatta a viselkedéséért, de már megígérte a Jézuskának, hogy soha többé nem lesz szereletlen szüleike, még ha rászolgálnának is.

A jó Isten, úgylátszik, megjutalmazta alya és fia jó szándékát, mert mind a kettőt felgyógyította betegségből. De amikor eszébe jutott a lefektetés ideje, mindkellten szokatlannul nagy buzgósággal mondták a közös családi imádság végén, hogy „ne vigy minket a kísértésbe, de szabadíts meg a gonosztól, Amen.” X.

Népművelési beszámoló Endrődről az 1934-35 évről

Az Iskolánkivüli Népművelés endrődi csoportja ez évben is szép és eredményes munkát végzett, melyről az alábbiakban számolunk be.

Az elmúlt tanév folyamán a Népház mozitermében, a különféle társadalmi egyesületekben és iskolákban összesen 80 népművelési előadást tartottunk. Ebből valláskerkölcsi előadás 21, egészségügyi 4, szülőkör és honismeret köréből 6, mezőgazdaságtani 16, gyümölcsstermelési 7, társadalmi ismeretek köréből 8, a nemzeti élet és műveléséből 6, történelmi 4, irodalmi 1, nemzeti munkavédelmi 9 volt.

A népművelés keretében tartottunk 12 színelőadást, elhangzott 22 ének-szám 48 szavaltat.

A hallgatók száma 4.800. Egy-egy

előadást 60-100-an hallgatták.

Előadók száma 22, ebből kat. lelkes 4, tanító 13, tanár 4, orvos 1.

Népművelési tevékenységünk célja az analfabétizmus elleni küzdelem, a gazdasági ismeretek széles körben való terjesztése, a nemzeti élet fontos kérdései iránt való közömbösség megszüntetése volt. Azonban sajnálattal kell megállapítanunk, hogy a 30-40 év közötti nemzedék nem érdeklődik olyan mértékben az előadások iránt, amint azt az ügy fontossága megérdemelné. Nem látják be, hogy mindezek az ő gazdasági ismereteket, hitbeli és nemzeti érzsüket, általános tudásokat óhajtja fejleszteni, amit az élet mai időkben minden egyéntől fokozott mértékben megkíván.

H I R E K A N A G Y V I L Á G B Ó L

Személyi hírek.

XI. Pius pápa dr. Czapik Gyula nagyvárad apátkanonokai pápai prelátussá nevezte ki. Szeretettel köszöntjük!

P. Csávossy Elemér a Jézus Társaság volt tartományfőnöke, jelenben a kalocsai rendház főnöke — a délvidéki Csávossy bárói család illusztris tagja, valamint községünk kiváló szülöttje: P. Hunya Dániel a szegedi egyetem papnövendékeinek lelkiigazgatója — P. Ugrin Sándor Jézuslársasági atya első szentmiséjén Endrődön tartózkodtak. A hívek közül sokan végezték szentgyónásukat a jóságos arcú jeszuita Atyánál.

Báró Apor Vilmos gyulai apátplebános a napokban látogatást tett régi iskolatársánál dr. Tüköry József nagylaposi földbirtokosnál és Csernus Mihály apátplebánosnál.

Dr. Hunya Benő nagyvárad ügyvéd a napokban látogatást tett endrői rokonainál. Mint halljuk, a nagylehetségű, kiváló szónoki képességgel megáldott férfiú Endrődön óhajt a közel jövőben ügyvédi irodát nyitni.

Kinevezések. A kormányzó dr. Madarász István miniszteri tanácsosnak, a nagyvárad egyházmegye prelátuskanonokjának a miniszteri osztályfőnöki jelleggel, adományozta, dr. Kósa Kálmánt — az Actio Catholica országos elnökségének főülkárát — miniszteri tanácsossá, a Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Ringbauer Károly és Jung Miklós kir. tanfelügyelőket tanügyi líkárókká nevezte ki.

Dr. Madarász Istvánt és dr. Kósa Kálmánt ismeri és szeretettel köszönti Endrőd katolikus népe. Dr. Madarász 1933-ban a templom védőszenlének emlékünnepén tartott magas szárnyalású szentbeszédével hódította meg az endrői híveket, dr. Kósa Kálmán pedig az iskola építések idején járt több ízben nálunk és segítette elő különleges jóindulatával tanyai iskoláink létesítését. A hála és szeretet hangján köszöntjük őket magas kiüntetésük alkalmával.

Ringbauer Károlyról vármegyénk új vezető tanfelügyelőjéről nagyon sok szépet és jó hallottunk. Reméljük, hogy eddigi értékes működését nálunk hasonló sikerrel és elismeréssel folytatja. Jung Miklós tanfelügyelő egyik legértékesebb tagja a magyar pedagógusoknak. Kiváló szakludásával, nagy gyakorlati érzékével, szerencsés bánásmódjával nemcsak a vármegye tanfőnökségének szerepét és tisztességét nyerte meg, de elismerésre talált illetékes helyen is.

Dr. Fáy István Békésvármegye főispánja dr. Heinrich Dzsó lb. főszolgabírói és dr. Csicseri Ormos Zsigmond lb. főszolgabírói, főispáni filkár — lb. vármegyei főjegyzővé nevezte ki. Mindkét kiüntetéshez őszinte örömmel gratulálunk.

Leveldy Kozma Miklós belügyminiszter ifj. dr. Daimel Sándor és dr. Csicseri Ormos Zsigmond lb. főjegyzőket szolgálata miniszteri segédülkári minőségben a belügyminisztériumba rendelte be.

Uj megyei számvevőségi főnök. Örömmel adjuk a hírt, hogy a Bajára helyezett Mézes János főtanácsos utódként — a számvevőségi főnöki leendő ellátásával a Belügyminiszter Vincze Andor számvevőségi tanácsost bízta meg. Reméljük, s kívánjuk, hogy a megbízalás állandó leendő. Gratulálunk.

Az Országos Stefánia Szövetség vezetősége az endrői Stefánia-fiókegyesület vezető orvosát dr. Timár Sándor helybeli orvost nevezte ki. Megnyugvással vettük a hírt, a csecsemővédelem lelkiismeretes kezébe kerül.

Schuschnigg kancellárt, Ausztria vezető politikáját súlyos autó szerencsétlenség érte. — Felesége azonnal szörnyet halt, ő maga és Kurl nevű fia megsebesült, a sofförje halállal vívódik. — Az egész ország nagy megrendüléssel fogadta a szörnyű csapást és részvéllel osztozik nagy fia fájdalmában. — Ottó király és Horthy Miklós kormányzó meleg részvétlét küldtek a kiváló katolikus politikusnak.

Bányalégrobbanás történt Tatabányán. Vasárnap délután megszólaltak a bányatelep szirénái és jelezték a katasztrófát, mely a 9-es számú lárna kigyulladásából származott. Eddig 4 halottja és több sebesültje van a szerencsétlenségnek.

Varsóból minden év nyarán Csetochowába zárandokolnak a betegek a Páli Szent Vincelársulat vezetése alatt. Az idén négy száz beteg tette meg az utat az Irgalmas nővérek ápolása mellett és az orvosok, papok és betegápolók kíséretében. A jasnagorai kolostorban folyt le a megható ceremónia, miközben az összes betegek megáldoztak.

A német egyházi harc jelentékenyen fellángolt. Hitler által kinevezett Müller birodalmi egyházfő ellen lépett fel az evangélikus egyház legtöbb püspöke és papja. Ez azt is jelenti, hogy Hitler teljhatalmú diktátora itt kapta az első támadást. A diktátorok, a korlátlan hatalmu kényurak mindig hatalmuk alá akarták kényszeríteni az egyházakat. Nem sikerült ez Napoleonnak, nem sikerült sem Hitlernek, sem Stalinnek, sem a mexikóiaknak. Mussolini kezdetben ilyen irányban indult, de épen az mutatja bölcsességét és nagyságát, hogy megtalálta az egyedül helyes utat, az egyházzal való együttműködést.

Mandzsuriának északi részén egy svájci származású misszionárius szerzetes egy egészen új, európaiakból álló kis településre bukkant. A falunak több mint 200 lakosa van már és valamennyien Szibériából a szovjet hatalma alól menekültek oda. A páter néhány katolikus családot is talált közöttük, akiknek számára misét mondott és meg is gyóntatta őket. Amikor a többiek — nagyobbrészt görög-keletiek és néhány protestáns is — erről hallottak, valamennyien odasereglettek. Könnyes szemmel hallgatták a prédikációt és kérve-kérték a pátert, hogy vegye fel őket is a katolikus Egyházba. Legtöbbjük 8—10 év óta nem volt istentiszteleten sem, egyszerűen azért, mert ilyen nincs arrafelé messze vidéken. A szovjet Szibériában valósággal kiirtotta a görög-keleti papságot is. Az egyik menekült, aki valaha a cári uralom alatt előkelő kormánytisztviselő volt, meghatódottan kiáltott fel az első szentmise meghallgatása után: „Ujra embernek érzem magamat!”

Tizenötévi fegyházra ítélte a budapesti büntetőörvényszék Maltasovszky Kasszián bencés főigazgató elvetemedett gyilkosát: Lesli András. A bencésrendet dr. Bernolák Nándor ny. miniszter képviselte.

A békésszentandrasi Krizsán Rózát, aki törvénytelen gyermekét megölte, a Kir. Kuria másfél évi börtönrre ítélte. Büntetésre, a gyermek törvénytelen atyja, időközben meghalt.

Rákosi Mátyás volt népbiztos — löbbrendbeli gyilkosság, lázadás, hüllenség és folytatlagosan elkövetett pénzhamisítás büntelté miall élelfogytiglani fegyházra ítélte a budapesti Kir. Tábla.

Agyonnyomta a traktor. — Szabó Zsigmond 43 éves gépészt a dévaványai Herzegféle uradalomban.

A világ legöregebb embere. Meshedi Gurbán Ali perzsa földműves. 126 éves, háromszor nősült, 18 élő gyermeke van, közöttük egy 100 éves fiú és 95 éves leány. A jó egészségnek örvendő öreg perzsa leszármazottainak száma meghaladja a háromszázat.

Orosz fogságból 21 évi fogság után lett haza orosz feleségével és négy gyermekével Kigics József 51 éves zalakopányi földműves. Nem bírta tovább a „szovjet-paradicsomot.”

A munkakerülőket és álkoldusokat internáló táborokban akarják elhelyezni.

Ki tudja kimondani? A haiti postahivatal új főnökének neve: Kaphokohokimiokewocsaknemajhanok Dávid. — Csak azt nem értjük, hogy fér reá a csekklapokra és utalványokra ez a félmérföldes név? — Lám csak, milyen jó a névmagyarosítás!?

A rossz termés miatt konyhakéssel elmetszelle nyakát Ács Imre dombiratosi kisgazda. —

Megalakult az endrői M. O. V. E.

F. hó 14-én alakult meg **Move Endrői Társadalmi és Sport Egyesület** néven **Demeter Lajos ezredes** a Move országos központjának kiküldötte irányításával és **dr. Tüköry József** elnökelével az új alakulat, amelynek az ifjúság lesli kulturájának fejlesztésén felül a nemzeti összefogás, bajjárásias együttérzés a célkilűzése. Hiszszük, hogy a nagy lelkesedéssel megalakult egyesület valóra váltja mindazt, amit magára vállalt és községünk társadalmi életének egységes kialakítására fog eredményesen működni.

Az alakuló közgyűlés közfelkiállással az alábbi listikart választotta meg.

Diszelnök: **dr. Tüköry József.** Elnök: **Schmoll Jenő.** Társelnökök: **Finta Albert és Walthier György.** Alelnökök: **dr. Cseh József, dr. Hanyecz Vincze és Kaposi Márton.** Főülkár: **Kappel Károly.** Titkár: **Urbán János.** Pénztáros: **Csik József.** Ellenőrök: **Baranyai István, Kiss László.** Számvizsgáló bizottsági tagok: **Honti Elek, Klinghammer László és Pintér Lajos.** Gazdasági bizottsági tagok: **Csókási Béla, Kovács Mátyás és Timár Miklós.** Választmányi tagok: **Dinya Vilmos, ifj. Dinya Vilmos, Föföldi Béla, Hornok Lajos, Hunya András, Hunya Zoltán, Kalmár Ákos, Kalmár Imre, Kovács Ferenc, Kovács Illés, Kovács Imre, Kovács József, Kovács Sándor, Lesniczky József, Orbók József, Stefán Béla, Szabó László, Timár Imre bíró, Timár Imre, Uhrin Vendel, Varga Ferenc, Varju Fülöp és Vörös Béla.** Pótagok: **Szabó Elek és Uhrin András.** Szakosztály vezetők: **Alletika: Lesniczky István és Tóth József.** Vívó: **Alapy Andor.** Tenisz: **dr. Uhrin Nándor.** Úszó: **Finta Zoltán.** Futball: **Matuska Béla.** Céllovész: **Fehérváry Ferenc.**

Helyreigazítás. Gyomáról azt közölték velünk multkori hirdásunkkal kapcsolatban, hogy a versenyző gyomai levéltek között nem voltak közéiskolások. (Tudósítónk Kiss Zsigmond, Sebők Lajos és Jakó Lászlóra célzott).

A földművelésügyi minisztérium a fagykár-sújtotta vidékek 20 kal. holdnál nem nagyobb területen gazdálkodó kisgazdáinak búza-velőmagot kölcsönöz. A visszafizetés ideje természetben 1936. szept. 30. Megfelelő községi bizonyítvány mellékelésével jelentkezni lehet a gazdasági felügyelőségeknél.

T e r e f e r e

Gyomavégi: Dicsértessék atyák.

Többiek: Mindörökké, amen.

Mirhói: Halljunk már valami igazságot; egész héten az ugarakon álltunk, el vagyunk szakadva a világtól is.

Zugi: Nem sokat vesztettél öcsém. Jól megcsak nem is ígér, semhogy adna. Azt mondd, hogy milyen a termés arrafelé?

Mirhói: Hát bizony nagyon gyenge. Alig jobb valamivel a tavalyi semmigaznál.

Varjasi: Mink se dicsekedhetünk. A sok szíken nagyon apró a kalász. Némelyikben még 10 szem sincs.

Zugi: Nem tudom aztán, hogy kapunk-e adómerséklést? Az előjárásnak kéne felterjesztést tenni. Máshol íszet csinálják és ostromolják a pénzügyigazgatót. Hol-dankint négy mázsa még a kiadásokat sem fedezi, már pedig ennél több átlagban nem terem nálunk. Ezerfelül kellene valami a megélhetésre is.

(Közben nagy hárangz gás és a piactéren nagy körmenet vonul a templom felé.)

Varjasi: Miféle processzió ez?

Zugi: Hát nem olvastad a Hármaskörösben, hogy az Ugrin Sándor jezsuita fia tartja ma itthon az első miséjét? Ő vonul be körmenetben a templomba.

Mirhói: Szép menet, oszt úgy látom, hogy a kíséret mind a rokonságból van.

Zugi: Így szokás ez. Nagy megtiszteltetés egy gazda családra, amikor a fiuk bejut abba a híres szerzetbe és pappá szentelik. De kitüntetés ez a falura is, hogy ebben az esztendőben már a harmadik fiát hívta oltárhoz az Uristen.

Varjasi: Ni csak, ott látom a Sándor gazda testvéreit mind, de még a törvénybíró és a gazda is ott van.

Ugari: Hát hogyne volna, amikor nagybátyjai az új papnak.

Zugi: De hol vannak a többi nagybácsiai, egyet sem látok közülük?! Furcsa, hogy még ilyenkor sem enyhülnek, amikor a saját vérük legszebb ünnepnapját üli!?

Csejti: Pedig az Apátur nincs is a körmenetben?! Idegen papokat látok ott. Ugyan kik lehetnek azok?

Zugi: Vak vagy öcsém. Az egyik a Hunya Mátyás jezsuita fia, aki a popokat neveli Szegedében, a másik meg valami fő-fő jezsuita Atya, így mondták a Káplán urak.

Mirhói: Hát bizony szép ünnep. Boldogok lehetnek a szülők, hogy megérhették ezt a gyönyörű napot.

Zugi: Nekünk is szólana ez

testvérek. Elmennék mellettünk és még csak a kalapját sem vette le a tömeg nagy része. Pedig úgy illet volna, hogy utánuk sorakozva kísértük volna be az Istenházába a földinket.

Peresi: Nem kell itt az ilyenféle. Ha egy idegen kezdene el feesezni és hazudozni, mind menne utánna és esküdne rá, de mert ez a szép processzió a templomba vezet, hát nem törődnek vele.

Zugi: Igazán ránk passzol az a történet, amely Baross Gáborral, a híres vasut-miniszterrel esett meg.

Varjasi: Mondjon kend már egy jót, mert még elszomorodunk!?

Zugi: Egyszer egy kövéri uri emberrel utazott együtt. Alig kezdtek beszélgetni, megkérdi az alföldi magyar: ugyan milyen vallásu a tekintetes ur? — Ugy-e ön kálvinista, kérdezte mosolyogva a miniszter. — Emberünk csodálkozva bámult Barossra és ekként felelt: Persze, hogy a kálvinista magyar hiten vagyok. De honnan tudja ezt az úr, hisz még sohse látott? — Onnan barátom, válaszolt Boross, hogy a zsidó és evangélikus szegényli a vallását, majdnem bocsánatot kér, amikor megvallja hitét, — a pápista vagy hitközönyös, vagy a papját szidja. Egyedül a kálvinista az, amelyik dicsekszik és elszántan védi a református vallást, pedig némelyik tíz esztendőben egyszer megy el a templomba. — Hát ezért tudtam magáról is, hogy kálvinista.

Varjasi: És tényleg így van ez. Sok száz kálvinista emberrel volt már dolgom, de egy se bántotta a vallását vagy a papját. Csak mink vagyunk olyan megrögzöttek, pedig egy valláson sem foglalkoznak a papok annyit a hitvekkkel, mint minálunk. Vallásunkat szidhatják, papjainkat gyalázzhatják, mi ugyan nem védjük az igazságot, vagy a papban az Úr Jézust, hanem mi is kontrázunk nekik. Csunya egy szokás.

Ugari: Bizony, ha sok felebarátunkon állna, ők is úgy tennének a hittel és a pappal, mint az egyszeri zsidó az anyósával.

Peresi: Nini, még ez is tud valamit! Halljuk hát!

Ugari: Ujságból olvastam, nem tudom, hogy igaz vót-e, de érdekes. A bíróság megkérdi a Schwarcot, hogy bűnösnek érzi-e magát, hogy az anyósát, az öreg Schlézinger Szálit agyonütötte, amikor az aludt! Nem én, mondta a Schwarc, mert a feleségem kért rá. Ugyan hogy mondhatilyent, hisz a felesége szerette az édesanyját? Hát pedig ő mondta, hogy „Köbi, ha a mamát alvás közben légy zavarja, ne keltsd fel, hanem szó nélkül üsd agyon”. Hát

Mi ujság a politikában?

Azt mondhatni, teljes szelcsend. A kormány a Bakonyba készül, hogy annak csendjében és hangulatában szője az őszi évad reform-terveit és aktuális javaslatait, — a képviselők pedig vagy a fürdők hűsítő habjaiban evickélnek, vagy ollhónuk elzárt váraiban köszörülnek a csalabárdot az októkeri nagy találkozára. —

Egy-egy rendelet zavarja olykor a méla csendet — jelezvén, hogy még akad egy-két „inségmunkás” a főhivatalokban is?!

A külpolitika vizei már nagyobb hullámokat vernek. Az olasz-abesszin surlódás hétről-hétre erősebb lesz. Mussolini rendel akar teremteni ebben a félvad országban, ahol még mindig fennáll a rabszolga-intézmény, s ahol a szomszédgyarmatok európai lakossága, sőt katonasága is állandóan bizonytalanságban él. Ugyanolyan fennhalóságot és befolyást kíván Etiópiára, mint amilyen az angolok élveznek Egyiptomban.

Mussolinin azonban más fontos cél is vezeti. Olaszország a legjobban szaporodó népe Európának, ahol az ifjúság és a mindjobban jelentkező munkanélküliek nagy csapalát el kell helyezni már azért is, hogy a szélforgácsolt szociálmizmus újragyökeret ne verhessen. Mussolini a meghódítandó új gyarmatokon új olasz telepítéseket, valóságos kisebb olasz tartományokat akar létesíteni, amelyek műveltségükkel, gazdasági előnyük és a megszálló hatalom erejére támaszkodva még évszázadok múlva is biztosítják az Anyaország uralmát és terjeszkedési lehetőségét. Ezért olvassuk azt, hogy az olasz katonaság és ifjúság mily nagy örömmel hajózik át Afrikába. Tudják, hogy jövőjük, biztos megélhetésük alapjait rakják le a háború szerencsés befejezésével, amiben nem lehet kétség már azért sem, mert Olaszország aránytalanul fölülte áll modern harcieszközökben Etiópiá fölött.

Ugyanakkor Mussolini a Duna vidékét sem téveszli szem elől.

Nehogy, amíg haderejének le-kintélyes része Afrikában táborozik, Hitler szokásos hirtelenségével rajta üssön és elfoglalja Ausztriát, felbátorítja az osztrákokat, hogy kezdjenek hozzá a Habsburg-kérdés megoldásához. Az osztrák császárság visszaállítása maga után vonja néhány régi Dunamenti ország-rész csatlakozását is és egy 18—30 milliós szövetségi állam már elnyelhetetlen falat volna a mohó német gyomornak.

Az első lépés meglőrtént. Ausztria visszaadta a Habsburg dinasztia családi birtokait és lehetővé tette a visszatérést. A nagyhatalmak: Anglia, Franciaország és Olaszország nem tettek ellenvetést. Annál jobban fenekedik a kisanant. Állandóan tárgyalnak és fegyvert csörtelnek. Már azzal is fenyegetik a három nagyhatalmat, hogy Németországhoz csatlakoznak, ha megengedik a Habsburg-restaurációt. „A restauráció (császári trón visszaállítása) kikezdené a békeszerződések alapját” jajveszékellik a megijedt ország-rablók.

Benes előbb már hozzájárult a restaurációhoz, mert ő is félti az összelákolt Csehország német területeit. Azt gondolta, hogy egy osztrák-magyar-cseh államszövetség — a csehek irányítása alatt — döntő tényező lehet beláthatatlan idő-kig a Dunavölgyében. De valahol lékel kapott a cseh bűvár-hajó, mert a napokban már ő is együtt fujja a nőtál az Erdélyt és Délvidéket félló déli szövetségeseivel.

Az osztrák kancellár súlyos tragédiája — kissé hátrállatja az ügyek menetét, de valószínű, hogy a német fegyverkezés hihetetlenül nagy mérve arra fogja indítani a nagyhatalmakat, hogy mielőbb visszaengedjék ősei trónjára Ollót. —

Magyarország e kérdésben vár. Nem kockáztathat semmit, de bizonyára félretesz minden személyi kérdést és ellentétet, amikor az ország érdeke a határozott és eddig került lépést javasolja.

én csak ezt tettem. Csak akkor tért észre, hogy a legyet kellett volna agyonütni, amikor tíz évre itélték.

Mirhói: Jól mondd, így tenne sok ember a hittel is, a pappal is. Ha hörtön nem volna, még az Uristen büntetése és hatalma sem riasztaná vissza őket. —

Zugi: No azért mégis többen vannak a komoly, jószándékú emberek, azok még katonásan kitar-tanak a vallásuk mellett. És hála Istennek, napról-napra ezek szaporodnak. Visszatér még a régi jó idő, észretérnek még a többiek is. Adja is a jó Isten. (Eltávoznak.)

Közgazdaság

Gyenge a termés.

Az elmúlt hetek rettenetes hősege csaknem teljesen tönkre-tette azt a javulást, amelyet a májusvégi jó időjárás a tavaszi fagytól megcsigázott vetésekben eredményezett. A fagy erősen csökkentette a sarjuhajtások fejlődését, s így a búza általánosságban a legtöbb helyen ritka maradt. Magyar holdanként 12—18 keresztet arattak gazdáink. A nagy hőség pedig összepréselte a szépen zsendülő magvakat. A földmivelésügyi miniszterium legutóbbi mezőgazdasági helyzetjelentését szomorúan cáfolták meg a cséplési eredmények. *Békés és Csanádmegyében átlagosan 4,5—6 q. között mozogtak holdanként a buza termése.*

Községünkben is megindult a cséplés. Keresztként 18—24 kilót csépelnek. Megszorult, parányi magot. A szem piros, sulyos, de nagyon kicsi. Eddigi jelentés szerint kisholdanként 3—4 mázsa termést ad az endrői határ. Tekintve azt, hogy tavaly is aszály pusztított nálunk, katasztrófális az idei gyenge eredmény. Reméljük, hogy illetékes hatóságok figyelembe veszik a szomorú valóságot és legalább is adófizetési kedvezményt adnak a súlyos csapás alatt szenvedő gazdaközönségnek. Mint értesülünk, az endrői gazdák dr. Tüköry József vezetésével küldöttség útján keresik fel a vármegye Főispánját és a Pénzügyigazgatóságot, — hogy adó—kedvezményt kapjanak.

A nagy szárazság

miatt erősen szenvednek a tavaszi kapásvetések is. Áldozócü-törtők óta számbavehető eső nem volt nálunk. Napról-napra szép borulást látunk, de csak szárító szelet kapunk, esőt nem. Való igaz, hogy olyan szárazsági körzetben élünk, amelyben minimális csapadék van. Mikor lesz az a boldog idő, amikor az Alföld mesterséges öntözésével eredményesé tehetjük a most gyakran kilátástalan, meddő emberi erőfeszítéseket!

Öntözni kellene a legelőket.

Az elmúlt napokban életrevaló eszmét vetett fel az egyik endrői gazda. Tanácsosnak vélné *ártézi kutat furatni a község legelőire*, hogy annak állandóan folyóvize a legelő jórészét még a nyári szárazság idején is alkalmassá tenné legeltetésre. A mai legelőterületek kétszer annyi állatot el tudnának tartani és 20—30 év alatt az egész kútfúrás költséget fedeznék a megnövekedett legeltetési díjak. Természetesen a terv csak államsegély mellett volna megvalósítható, de tudomásunk szerint a Földmivelésügyi Miniszterium készséggel támogatja az ilyen terveket. Tanácsos volna megfontolni az életrevaló eszmét.

Az új búza-irányarak

nem elégítik ki a gazdaközönséget. Belátják azt, hogy a kormány így is jelentős áldozatot hoz a búzaár térítéssel, de az egymásután jövő második rossz termés mellett a múlt évinél nem 60 fillérrel kisebb, hanem legalább 1 pengővel magasabb irányarakat remélt. *Érthetetlennek tartjuk, hogy illetékes körök miért nem foglalkoznak komolyan az adó-gabona bevezetésével, amikor 17—18 pengős búzaadó-ár volna megállapítható oly megoldással, hogy az államra több teher nem hárólna, mint eddig, s a gazdatársadalom egyszersmindkorra leróhatná hátralékos adóját.* — Reform-korszakot akarunk, ne fázzunk tehát az olyan ujjitástól sem, amely valódi segítséget jelent a magyar népnek, s legfeljebb a búza-kereskedők hasznát esőkkenti. Vidékünket különösen érintő irányarak a következők: Békéscsaba 13.40, Dévaványa 13.45, Gyoma 13.45, Mezőtúr 13.50 és Szarvas hajóállomás 13.80.

A vasárnapi munkaszünet új szabályozása.

A kereskedelmi miniszter 45.268 sz. rendeletével július 14-én kezdődő hatállyal kiterjesztelte az ipari munka vasárnapi szünetelésére vonatkozó korábbi rendelkezéseket.

A rendelet szerint nagyközségek területén mindennemű kereskedelmi és ipari árusítás vasárnaponként reggel 7-től 9 óráig végezhető.

Kenyeret, péksüteményt, gyümölcsöt, tejet és tejterméket a kizárólag ezeknek árusítására berendezett üzletekben vasárnaponként reggel 7 órától délelőtt 10 óráig lehet árusítani.

Húsneműeket május közepétől október hó közepéig az ország egész területén vasárnaponként reggel 7—8 óra között szabad árusítani. Ahol vasárnap tartják a hetivásárt, ott annak hétköznapra való áthelyezéséig a húsneműeket reggel 9 óráig szabad árusítani.

— Hiányosnak látjuk a rendeletet annyiban, hogy nem intézkedik a korcsmák és vendéglők vasárnap délelőtti teljes bezárásáról, s a fodrász-üzletek nyitvatartásának délelőtt 9 óráig való korlátozásáról. — Ez is helyénvaló volna.

Termény és állatárak.

Tudósítónk jelentése szerint az új búzát endrői átvételre 13.35 fillérért vásárolják.

A sertés ára az elmúlt héten 4—6 fillérrel emelkedett. Jobb minőségű állatok 64—66 filléres áron kelttek el.

A gyenge borjú ára minőség szerint 50—60 fillér között mozog.

MUNKÁSKÉRDÉS

A földmunkásszövetkezetek kívánságai

A csongrádi, szentesi és a szegvári Földmunkások és Vállalkozók Szövetkeze az elmúlt három vasárnap tartotta gyűléseit, amelyeken behatóan foglalkoztak a tiszavidéki földmunkásnép legégetőbb gazdasági és szociális kérdéseivel és egyértelműen megállapították, hogy a tiszavidéki földmunkásnépet minél előbb vízszabályozási ut-, vasul- és csatornaépítési munkálatokhoz kell juttatni, tehát olyan munkához, amelyek minél nagyobb tömegek képesek foglalkoztatni.

A gyűléseken feltárult ennek a szegény néposztálynak minden baja, amelyre a földmunkásszövetkezetek orvoslást kértek a kormánytól. Kívánságaik a következők: A földmunkásszövetkezetek álszervezése megfelelő üzleti forgatóközével és munkaalkalmakkal való ellátása, a munkásnépnek földbérlet-szövetkezetek útján leendő letelepítése, a közmunkákra inségmunkaként való végrehajtása, az inségmunkabérek megszüntetése és a közmunkákra vállalati uton való végrehajtása.

Mindezeket az igen fontos munkásügyi kérdéseket a földmunkásszövetkezetek saját kiküldötteik jelenlétében kívánják lefolytatni s végül rámutat a határozat arra, hogy a földmunkások legszűkebb rétegeiben uralkodó sajnálatos munkanélküliség, gazdasági és szociális nyomor a munkaalkalmak megteremtése és a munkálatok végrehajtására vonatkozó előterjesztésének soronkülső elintézését igénylik.

A Nemzetközi Munkaügyi

Hivatal jelentése szerint a világ munkanélkülieinek száma 30 millió; ebből egyötöd vagyis 6 millió 25 éven aluli férfi és nő. — Végtelenül lesújtó, hogy száz munkanélküliből Magyarországon legtöbb a 25 éven aluli munkás: 42. —

Az általános munkanélküliséget a Nemzetközi Hivatal a következő eszközökkel akarja le-törni: 1. a munkanélküliség elleni biztosítással, 2. közmunkák megindításával, 3. a munkaidőnek megfelelő megrövidítésével, 4. helyes pénzügyi és valutapolitikával, 5. nemzetközi közös szervezetekkel. — Vajha, a sok tanácskozásból valami eredményt is látna már a munkásság!

Munkások!

Az öregkerti munkások közül többen kértek dinnye- és veteményes földet az egyháztól. A plebániái 20 hold ugari szántó — ösztől kezdve több évig bérelhető lesz e célra. Július hó 28-ig lehet jelentkezni Mészáros János és Mészáros István öregkerti lakosoknál, ahol a feltételek is megtudhatók. Belterületi munkások is jelentkezhetnek.

HIRDETÉSEK

Endrőd—Gyomai Takarékpénztár R. T. Endrőd

Fióktintézet: Gyoma. Telefon: Endrőd 2. Folyósít rövidlejáratu mezőgazdasági kölcsönöket. **Elfogad felmondás nélküli betéteket a legmagasabb kamattal mellet.** Foglalkozik a banküzlet minden ágával, szelvénybevételek, arany- és ezüstpénzek, valamint külföldi pénznemek beváltásával a mindenkori legmagasabb árfolyamon. Mindennemű felvilágosítással és utbaigazítással díjtalanul áll rendelkezésre az Igazgatóság.

A Keresztény Fogyasztás- és Értékesítő Szövetkezet friss tejet bármilyen mennyiségben a legmagasabb napi áron vásárol.

„JÖVŐNK“ a magyar földmunkások népszerű heti lapja Szerkesztőség és Kiadóhivatala Budapest, József u. 61 szám.

Endrődön a Nagyperesdülőben nyolc kis hold föld kedvező fizetési feltételek mellett olcsón eladó. Érdeklődni lehet Békéscsabán, a Békésmegyei Kereskedelmi Banknál.

Az Endrőd-Gyomai Takarékpénztár Rt. mindenféle gabonáneműt magas piaci áron vásárol.

ÓRÁK ÉKSZEREK DISZTÁRGYAK
dus választékban
finom minőségben
TAUBER MEZŐTÜR
Gimnáziummal szemben

A Katolikus Népszövetség Temetkezési Segítőpénztára

útján mindenki könnyíthet az elhalálozás miatt jelentkező gondon, megnyugvást szerezhet magának és családjának

Íratkozzék be tagul

mert ezáltal csekély havi tagsági díj ellenében oly összegű temetési segélyről gondoskodik, amelyből a gyógykezelés, temetés minden kiadása fedezhető. A temetési segélykiadást a nagyváradi egyházmegyei Apostoli Kormányzó ur 1933/1933 sz. alatt jóváhagyta és ajánlja.

Tagfelvétel és a díjak befizetése az Endrőd—Gyomai Takarékpénztár Rt.-nél Endrődön.

Tag lehet minden 14—65 év közötti egyén.

Orvosi vizsgálat nincsen! Legkisebb havi díj 50 fillér.

„Az Egyházmegyei Hatóság 1238/1934. számú engedélyével.“

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
Stefán Béla.

Nyomtatta a „Hungária“ könnynyomda vállalat, Gyomán.

Felelős üzemvezető: Teket Sándor.